

a cau d'ull

Llívia és una illa

Text i fotos > **QUIM CURBET**, fotògraf i escriptor

La Cerdanya és una plana elevada, granítica i granelluda, terra de tardors suaus i d'hiverns gèlids, de llum equilibrada i de paisatges enraonats. El Segre, que neix al circ de la Culassa, passa rabent entre els prats per Sallagosa i després rellicsa sota els turons de Llívía, on conflueix amb l'Er, la Targasona i l'Éguet. Les vaques s'abeuren en les seves aigües fresques al riberal, vora l'ermita de Sant Guillem de la Prada, mentre els cavalls remouen la crinera sota les branques dels arbres.

Íulia Lybica fou capital de la Cerdània, just en els límits d'Hispania i la Gàl·lia. Juli Cèsar li atorgà el dret romà i li concedí el títol de municipi. Més tard fou també capital del Pau de Llívía, una de les tres zones administratives de la vall del Segre, i seu d'un comtat que exercí la seva influència durant dos segles. L'emperador Carles V concedí a Llívía el títol de vila, que fou el que feren servir els lliviencs un segle més tard, amb el Tractat dels Pirineus a la mà, per oposar-se a formar part del regne de França.

El tractat fou signat a l'illa dels Faisans, condomini neutral entre Irun i Hendaia, i Llívía va quedar des d'aleshores com una illa menuda en el mapa polític d'Europa. Fins al 1716 va pertànyer a la vegueria de la Cerdanya i al corregiment de Puigcerdà, excepte en el període napoleònic, quan va formar part del departament del Segre; fins que el 1833 fou adscrita a la província de Girona i, per tant, amb dret de pastura per les pàgines de la REVISTA DE GIRONA.

El nucli antic de la vila està declarat bé cultural d'interès nacional, i les cases al voltant de la plaça Major conserven la típica arquitectura amb teulada de pissarra, façana de pedra picada i balconades i porticons de fusta. Al capdamunt hi destaca la façana llisa de l'església dedicada a la Mare de Déu dels Àngels i la torre boteruda de Bernat de So, que s'usà com a casa de la vila i com a presó, i va allotjar la famosa farmàcia de Llivia, que ara es guarda i s'exhibeix en un museu a l'ajuntament.

La farmàcia de Llivia ja existia el 1415 i es va mantenir durant vint-i-tres gene-

racions. Finalment, el 1942, Lleó Antoni Esteve la va tancar i en va confiar la custòdia a l'Ajuntament i, més tard, a la Diputació de Girona. Entre el seu mobiliari destaquen unes caixes de fusta renaixentistes amb els retrats, pintats, de sants, savis apotecaris i doctors. Amb tot, el més característic de la col·lecció són els albarels, uns pots de ceràmica de color blau cobalt.

Però ara Llivia generalment viu d'esquena a tot això. Els seus habitants es preocupen dels seus negocis turístics i van i venen per la carretera nacional 152, que ressegueix l'antic camí ral que va a

parar a Puigcerdà. Ho fan amb els seus cotxes i les seves furgonetes, tot aturant-se sovint al centre comercial d'Ur per proveir-se de tot el que necessiten per servir els clients de Barcelona. Queda molt lluny la trista història dels amors de Lampègia, filla del duc d'Aquitània, i el moro Munuza, cantada per Verdaguer.

Queda a dins nostre, també, flotant en l'aire de la Cerdanya, la mateixa sensació que va sentir ja fa molts anys Montserrat Roig mentre gaudia d'una fuga de Bach durant un concert a l'església de Llivia: que sempre són els paisatges els que ens elegeixen a nosaltres.

>> Entrada d'un pati del nucli antic.

>> Restaurant en una casa típica de la plaça Major.

>> Detall dels pots blaus de la farmàcia.

>> La Creu de Toret a la seva ubicació actual, davant de l'església.

>> Ermite de Sant Guillem de la Prada.

>> Pastor guiant un cavall a la Prada.

>> Vaques bevent al riu.

>> Escut de la vila a l'avinguda de Catalunya.